

Aanpassingen COVID-19 maatregelen bij dalende incidentie en toegenomen bescherming door vaccinatie/doorgemaakte infectie

Samenstelling van het Expertiseteam Infectiepreventie

Deze afschalingsmatrix ("tabblad aanpassingen") is geformuleerd door het expertiseteam infectiepreventie van de Federatie Medisch Specialisten. Het expertiseteam is in het leven geroepen om te adviseren met betrekking tot de beoordeling en beantwoording van de binnenkomende vragen met betrekking tot infectiepreventie. Alle werkgroepleden zijn door de wetenschappelijke verenigingen gemandateerd voor deelname aan deze werkgroep.

Samenstelling van de werkgroep

Andreas Voss, arts-microbioloog, Radboud universitair medisch centrum/Canisius Wilhelmina Ziekenhuis – NVMM, voorzitter

Alex Friedrich, arts-microbioloog, Universitair Medisch Centrum Groningen - NVMM (tot september 2021)

Rosa van Mansfeld, arts-microbioloog, Amsterdam Universitair Medische Centra – NVMM

Karin Ellen Veldkamp, arts-microbioloog, Leids Universitair Medisch Centrum - NVMM

Heiman Wertheim, arts-microbioloog, Radboud universitair medisch centrum – NVMM

Emile Schippers, internist-infectioloog, Hagaziekenhuis/LUMC - NIV/NVII

Astrid Oude Lashof, internist-infectioloog, Maastricht Universitair Medisch Centrum - NIV/NVII

Joost van Tongeren, KNO-arts, Isala ziekenhuis - NVKNO

Mike Liem, Gastro-intestinaal en oncologisch chirurg, Medisch Spectrum Twente - NVVH

Kenneth Jap-A-Joe, Anesthesioloog, NVA

Marjolein Knoester, arts-microbioloog, Universitair Medisch Centrum Groningen – NVMM (vanaf januari 2022)

Met ondersteuning van

Haitske Graveland, adviseur, Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten

---

Disclaimer

Algemeen

Deze matrix is geformuleerd door het Expertiseteam Infectiepreventie van de Federatie Medisch Specialisten. Alle leden van het Expertiseteam Infectiepreventie zijn door de betreffende wetenschappelijke verenigingen gemandateerd. Het Expertiseteam Infectiepreventie heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de inhoud van deze afschalingsmatrix. Desondanks accepteren zij en de Federatie Medisch Specialisten geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in dit document, voor enigerlei schade of voor andersoortige gevolgen die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik van het document.

Copyright

De in deze matrix getoonde informatie is eigendom van de Federatie Medisch Specialisten. De informatie uit deze matrix mag, ongeacht de verschijningsvorm, niet worden gewijzigd, niet gewijzigd worden gereproduceerd of gedistribueerd, en ook niet worden gebruikt voor commerciële doeleinden, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Federatie Medisch Specialisten.

Looptijd

Deze leidraad is geldig vanaf 5 juli 2021.

Deze leidraad kan tussentijds worden bijgewerkt en/of gewijzigd. De meest actuele versie is de versie die staat op de website van de Federatie Medisch Specialisten.

Versiebeheer

5 juli 2021: versie 1

20 juli 2021: versie 2 - aanpassing preventief maskerbeleid in publieke ruimten n.a.v. OMT overleg 16 juli 2021

21 september 2021: versie 3 - aanpassing matrix naar 3 i.p.v. 4 risiconiveaus vanwege aanpassing landelijk beleid m.b.t. risiconiveaus en drempelwaarden per 25 september 2021

25 februari 2022: versie 4 - vanwege verandering in landelijk beleid en huidige fase pandemie aanpassing matrix op basis van transmissierisico.

15 april 2022: versie 5 - aanpassing fase matig transmissierisico in fase "hoog transmissierisico met lage klinische impact/ matig transmissierisico".

Aanpassing in beleid m.b.t. afstandhouden en maskerbeleid. Het advies om 1.5m afstand te houden in de ziekenhuizen blijft. Het dragen van een masker is niet altijd meer noodzakelijk voor medewerkers onderling - wel bij patiëntcontact binnen 1,5 m. Het dragen van maskers in publieke ruimte vervalt.

Aanpassingen COVID-19 maatregelen bij dalende incidentie en toegenomen bescherming door vaccinatie/doorgemaakte infectie (versie 5 - 15 april 2022)

Deze matrix geeft infectiepreventiemaatregelen weer, afhankelijk van de epidemiologische fase van COVID-19 waar Nederland zich in bevindt. Vanwege o.a. de toename in immuniteit van de Nederlandse bevolking en de opkomst van de mildere variant Omicron zullen vanaf 25 februari 2022 de nationale coronamaatregelen in een snel tempo worden versoepeld. Om de kwetsbare mensen in ziekenhuizen veilige zorg te kunnen bieden is gefaseerd versoepelen van maatregelen gewenst. Deze matrix geeft handvatten voor de fase van afschaling die (mogelijk) in het voorjaar van 2022 zal starten.

De categorisering van de fases is ingedeeld op basis van het risico op transmissie. Momenteel ontbreken landelijke grenswaarden of nationale fases/risiconiveaus die voor de huidige epidemiologische situatie en de aanwezige dominant variant van het virus (Omicron) toereikend zijn. Daarom adviseert het Expertiseteam infectiepreventie de afschaling in ziekenhuizen tenminste regionaal af te stemmen. Hiervoor kan een inschatting van het transmissierisico gemaakt worden op basis van de landelijke incidentie (<https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/weekcijfers>), ziekenhuisopnames (<https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/over-risiconiveaus>) en lokale getallen (o.a. # positieve medewerkers). Eventueel kan het transmissierisico gerelateerd worden aan de piek van besmettingen in de algemene bevolking. Hierbij wordt het risico op transmissie hoog geacht in de piekfase, matig in de dalende trend van de curve en laag in de staart van de curve. Belangrijk aandachtspunt hierbij is echter wel dat de door de veranderingen in nationaal beleid de verwachting is dat de testbereidheid afneemt en dat het testbeleid mogelijk verandert door toenemend gebruik van zelftesten. Hierdoor zullen getallen gebaseerd op "besmettingen" minder betrouwbaar worden. Bij het inschatten van het transmissierisico wordt gekeken naar een combinatie van de genoemde parameters, deze dienen een vergelijkbare trend te laten zien. Addendum bij aanpassingen d.d. 15 april: bij de afschaling van fase - hoog transmissierisico naar lagere fases, is het van belang om het beleid voor zeer immuungecompromitteerde patiënten zoals hematologiepatiënten of transplantatiepatiënten apart te bezien. Men kan hierbij denken aan het standaard dragen van maskers <1.5m of het toepassen van beschermende isolatie.

De infectie preventie COVID-19 leidraden van de Federatie blijven onverminderd van kracht – conform deze matrix kunnen de specifiek genoemde maatregelen, in bijbehorende epidemiologische fase/transmissierisico, worden afgeschaald. De genoemde infectiepreventiemaatregelen beschrijven een minimum. Afhankelijk van de lokale situatie kunnen verder gaande maatregelen worden overwogen en toegepast. Er zullen te allen tijde uitzonderingen op het genoemde beleid mogelijk zijn. De adviezen met betrekking tot specifieke maatregelen omtrent persoonlijke beschermingsmiddelen (maskers, bril, schort, handschoenen) en testen (PCR/CT) bij handelingen met COVID-19 verdachte/bevestigde patiënten blijven onveranderd. In alle fases gelden de adviezen m.b.t. (laagdrempelig) testen en het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen conform de leidraad/voorblad "Persoonlijke beschermingsmiddelen in de (Poliklinische setting)".

Generieke maatregelen	Uitwerking	Fase - hoog transmissierisico	Fase - hoog transmissierisico met lage klinische impact/ matig transmissierisico	Fase - laag transmissierisico / normale situatie
Screening op klachten	Aan de poort, patiënt	Actieve screening vooraf (b.v. digitaal) of aan de poort (inrichting a.h.v. lokale mogelijkheden)	Passieve screening vooraf op alertheid klachten (bijv. SMS) & banner bij ingang	Reminder (alertheid klachten) tijdens het respiratoire seizoen
	Aan de poort, bezoek	Passieve screening d.m.v reminder - bijvoorbeeld banner bij ingang	Passieve screening d.m.v reminder - bijvoorbeeld banner bij ingang	Passieve screening d.m.v. reminder - bijvoorbeeld banner bij ingang
	Dagelijks, opgenomen patiënt	Ja in ZIS	Volgens standaard routine	Volgens standaard routine
Afstand houden	Medewerker-medewerker	> 1.5 m	> 1.5 m indien mogelijk	-
	Medewerker-patiënt	> 1.5 m indien mogelijk	> 1.5 m indien mogelijk	-
	Patiënt-patiënt	> 1.5 m	> 1.5 m indien mogelijk	-
Hand- en hoesthygiëne	Handalcoholpompen/reminders/posters	Handhaven	Handhaven	Handhaven
	Handenschudden	Nee	Nee	Nee
Schoonmaak	Contactpunten	Standaard	Standaard	Standaard
	Reiniging sanitair afdelingen	Standaard	Standaard	Standaard
Specifieke maatregelen (non COVID zorg)				
Preventief maskergebruik publieke ruimte	Publieke ruimte	Ja < 1.5 m - overweeg daarbuiten als in de instelling moeilijk 1,5 m te handhaven is	Nee	Nee
Preventief maskergebruik bij contact	Medewerkers onderling	Ja < 1.5 m	Nee, echter wel bij luchtwegklachten	Nee, echter wel bij luchtwegklachten
	Medewerker-patiënt	Ja	Nee, wel <1.5 m	Nee. Gebruik wel een masker bij luchtwegklachten. Verder conform regulier beleid.
	Patiënt-patiënt	Nee, wel 1.5 m afstand houden	Nee, wel <1.5 m	Nee, echter wel bij luchtwegklachten
Overige maatregelen (algemeen beleid)				
Bezoek voor opgenomen patiënt	Dagelijks (m.u.v. menselijke maat - b.v. IC/terminaal ziek)	Maximaal 2 personen per dag	Conform ziekenhuisbeleid. Maximaal aantal afhankelijk van mogelijkheid houden 1.5 m afstand en adequate ventilatie*	Conform ziekenhuisbeleid
	Rooming-inn	Niet toestaan (m.u.v. menselijke maat - b.v. ouder kind/terminaal ziek)	Toestaan	Toestaan
	Masker dragen	Ja	Nee, wel < 1.5 m (bezoekers, begeleiders met klachten weren)	Nee (bezoekers, begeleiders met klachten weren)
Bezoek dat meekomt naar de polikliniek	Begeleider wel/niet mee	Maximaal 2 personen	Conform ziekenhuisbeleid	Conform ziekenhuisbeleid
	Masker dragen	Ja	Nee, wel < 1.5 m (bezoekers, begeleiders met klachten weren)	Nee, echter wel bij luchtwegklachten
Ontvangen externe bezoekers in het ziekenhuis	Ziekenhuis gebouw	Ja, indien noodzakelijk	Ja (weren bij klachten)	Ja
Max. groepsgrootte (medewerker en gasten)	Per ruimte	>1,5 m afstand houden, maximum aantal personen conform ventilatienorm*	Maximum aantal personen conform ventilatienorm*	Conform ziekenhuisbeleid
	Aantal medewerkers in huis beperken	Beperken door thuiswerken	Conform landelijk beleid en bij luchtwegklachten (indien mogelijk) thuiswerken	-
	Vrijwilligers	Ja, indien noodzakelijk	Regulier beleid	Regulier beleid
Fysieke sociale bijeenkomsten (medewerkers) in het ziekenhuis	Intern	>1,5 m afstand houden, maximum aantal personen conform ventilatienorm*	Maximum aantal personen conform ventilatienorm*	-
Scholingen (bijeenkomst in het ziekenhuis)	Fysieke bijeenkomst met interne en/of externe deelnemers	>1,5 m afstand houden, maximum aantal personen conform ventilatienorm*	Maximum aantal personen conform ventilatienorm*	-
Scholing/bijeenkomsten <i>buiten</i> het ziekenhuis	Fysieke bijeenkomst	Conform landelijk beleid - beperk het aantal medewerkers dat gelijktijdig naar eenzelfde bijeenkomst gaat	Conform landelijk beleid	-
Fysieke bijeenkomsten patiënten in het ziekenhuis	Fysio-groep, kerkdienst, etc	>1,5 m afstand houden, maximum aantal personen conform ventilatienorm*	>1.5 m afstand houden of masker dragen, maximum aantal personen conform ventilatienorm*	-
Restaurant/horeca voor patiënten	Personeelsrestaurant	>1,5 m afstand houden, maximum aantal personen conform ventilatienorm*	Maximum aantal personen conform ventilatienorm*	-
	Aparte horeca patiënt/bezoek	>1,5 m afstand houden, maximum aantal personen conform ventilatienorm*	Maximum aantal personen conform ventilatienorm*	-

* Ventilatie: minimaal volgens bouwbesluit